

OCO KALENDER GROEP 1-2

ONDERWIJS
CONSUMENTEN
ORGANISATIE

voorwoord

Voor het eerst naar school; dat is een hele stap! Voor uw kind, maar ook voor u. U wilt uw kind goed begeleiden, veel ruimte geven, maar niet in het diepe gooien.

De basisschool verwacht vaak veel van ouders. Zij wil ouders die meehelpen en meedenken. Zeker als het gaat om het begeleiden van uw kind en zijn ontwikkeling. Maar ook bij gewone schoolactiviteiten rekent de school vaak op helpende ouders. En dat gaat het beste als u weet waarom en wat. Daarom is er deze kalender.

Op de kalender vindt u een maandoverzicht met de meestvoorkomende schoolactiviteiten en een uitleg over de ontwikkeling van een kind in groep 1 en 2. Met de stickers zet u de activiteiten van uw school erbij: de verjaardag van de juf of meester, studiedagen, vrije dagen, MR- vergaderingen, ouderavonden, feesten en het schoolreisje. Die gegevens vindt u meestal in de schoolgids. Ook is er een Basisschool-ABC met uitleg van begrippen: wie doet wat op school en wat wordt er bijvoorbeeld van u verwacht bij een verjaardag, bij overblijven of bij een tienminutengesprek? En dan is er ook nog ruimte voor eigen aantekeningen... De OCO-kalender helpt u het schooljaar door!

OCO, de Onderwijs Consumenten Organisatie, is opgericht op initiatief van de Amsterdamse gemeenteraad en helpt ouders en leerlingen bij alle vragen over schoolgaan in Amsterdam. Met de website onderwijsconsument.nl, email en telefoonnummer 020-3306320 heeft OCO sinds de oprichting in 2006 veel vragen van ouders en leerlingen gekregen, uitgezocht en beantwoord. Daar leert OCO van. Deze kennis geeft OCO door aan ouders. De kalender is daar een voorbeeld van. OCO leerde bijvoorbeeld dat het contact met school gemakkelijker is als ouders weten wat er in welke periode op school speelt.

Als ouders weten wanneer een goed moment is om over een bepaald onderwerp (bijv. wennen, achterblijven met leren of toetsresultaten) te spreken. Op tijd om er iets aan te doen, op het moment dat de signalen te zien zijn.

Elke dag spreekt OCO met ouders en leerlingen over basisschool, voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs. Geef u ons door wat u gemist hebt?

OCO

Onderwijs Consumenten
Organisatie Amsterdam

telefoon 020 330 63 20

onderwijsconsument.nl

info@onderwijsconsument.nl

Handige nummers

school	
adres school	
tel school	
ziekmelden	
directeur	
bereikbaar op	
IB	
bereikbaar op	
IB	
bereikbaar op	
RT	
bereikbaar op	
RT	
bereikbaar op	
Maatschappelijk werk aanwezig op	
MR-ouderlid bereikbaar op	
Oudercommissie berereikbaar op	

conciërge	
bereikbaar op	
leerkrachten	
contactouder	
tussenschoolse opvang	
NSO	
leider tel	
leider tel	
avond oppas tel	
GGD tel	
huisarts tel	
tandarts tel	
overig tel	

OCO

Voor al uw vragen en opmerkingen over schoolgaan
in Amsterdam

onderwijsconsument.nl

info@onderwijsconsument.nl

tel 020 330 63 20

Augustus

week dag

week	dag
	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31

WENNEN OP SCHOOL

Een paar weken voordat uw kind 4 jaar wordt, mag het op school gaan wennen. Alvast een paar uurtjes of een hele ochtend wennen aan de kinderen, de routine, de juf, de regels. Maar ook als je kind al naar groep 2 gaat is het weer even wennen. Vaak zijn er nieuwe kinderen of is er een nieuwe juf. Let de eerste paar dagen op signalen: slaapt het goed, eet het goed? Is uw kind heel moe, enthousiast, verdrietig of lastig? Praat erover met de juf. Hoe gedraagt uw kind zich op school? Creëer rust en regelmaat. Wil uw kind over school praten? Neem er de tijd voor. Thuis is om op adem te komen. Op tijd naar bed en op tijd eten. Kies eten zonder 'gedoe'; voedsel dat uw kind lekker vindt. Vindt uw kind het leuk op school? Wees blij voor hem. Vindt hij het niet zo leuk? Laat merken dat u dat vervelend voor hem vindt.

NIET VERGETEN!

Koop vooraf samen leuke dingen voor op school: een broodtrommeltje, beker, tas en etui.

SPELLETJE

Hoe staat de klok als jij naar school gaat?

September

week dag

week	dag	
		01
		02
		03
		04
		05
		06
		07
		08
		09
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30

MEEDOEN OP SCHOOL

U kunt op verschillende manieren betrokken zijn bij de klas van uw kind. U kunt bijvoorbeeld luizenouder zijn, voorlezen of het lokaal helpen versieren of opruimen rondom de feestdagen. Het is leuk om aan dit soort activiteiten mee te doen, omdat u de klas van uw kind op een andere manier kunt bekijken. U kunt de sfeer proeven, zien hoe de kinderen met elkaar omgaan en hoe de leerkracht werkt. Uit onderzoek is gebleken dat dit soort betrokkenheid van ouders bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs. U kunt ook in de medezeggenschapsraad om over het beleid mee te denken of in de ouderraad voor de organisatie van feesten en ouderavonden. Vraag of uw klas een contactouder heeft. Die helpt u verder.

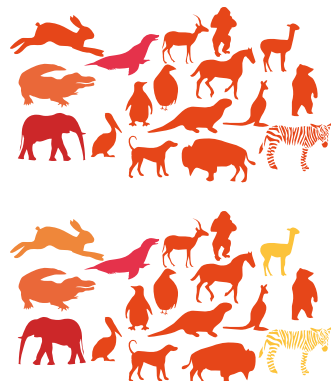

NIET VERGETEN!

MEESTAL IS ER EEN ALGEMENE INFORMATIEAVOND VOOR OUDERS

SPELLETJE

Zoek de verschillen!

Oktober

week dag

week	dag
	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31

Dierendag

Wereldvoedseldag

Halloween

PRATEN EN GEHEUGEN

Een kind van 4 kan goed personen en voorwerpen onthouden. Wanneer iets gebeurde, is moeilijker. Gisteren, morgen of vanmorgen gooit een vierjarige door elkaar. Praten gaat goed, al worden de regels strikt toegepast: ik loop, ik loopte. 'Hou vast!' en 'Hou Los!'. Eind groep 2 kan uw kind goed vertellen over wat er gebeurd is of wat hij gedaan heeft. Ook als het al langer geleden is. Hij maakt goede zinnen en kan vragen wat een woord betekent. Een verhaaltje kan hij navertellen. Als een zesjarige iets beloofd, kun je hem eraan houden.

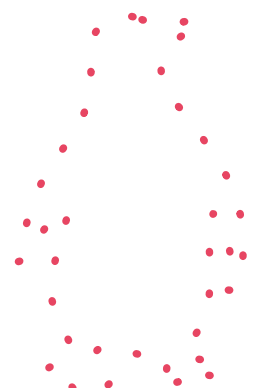
NIET VERGETEN!

Rond de herfstvakantie zijn vaak de eerste oudergesprekken

Start wintertijd

SPELLETJE

Welk dier zie je als je de puntjes verbindt?

November

week dag

week	dag	
		01
		02
		03
		04
		05
		06
		07
		08
		09
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30

Sint Maarten

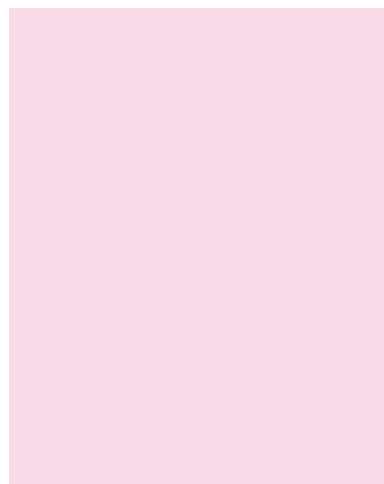
Dag van de rechten van het kind

FANTASIE

Een kleuter van 4 kan helemaal opgaan in zijn verhalen. Soms wordt hij er zelf bang van. Een zesjarige kan fantasie en werkelijkheid goed scheiden. Hij vindt de werkelijkheid interessanter en speelt deze in spellen vaak na. In zijn tekeningen zie je steeds meer details: bloemen op tafel, tanden en wimpers.

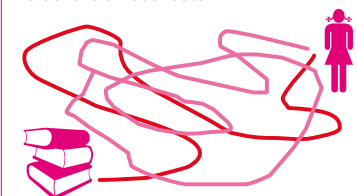

NIET VERGETEN!

SPELLETJE

Hoe komt het meisje bij de bibliotheek?
Via de roze of rode route?

December

week dag

week	dag	
		01
		02
		03
		04
		05
		06
		07
		08
		09
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30
		31

Sinterklaas

start winter

Oudjaarsdag

FEESTDAGEN

Pepnotenkoorts! Kerststress! Voor alle kinderen zijn de feestdagen, zoals het Offerfeest, Sinterklaas en Kerstmis erg spannend. Voor kleuters zijn deze periodes helemaal opwindend. Ze voelen dat de alledaagse structuur een beetje wegvalt. Vaak worden kinderen drukker dan normaal, zowel op school als thuis. Het kan voorkomen dat ze minder goed slapen, plotseling weer gaan bedplassen of slecht eten. Als u merkt dat uw kind te onrustig wordt van alle feestvreugde op school, is het goed om thuis wat extra rust in te bouwen, niet teveel snoepen en op tijd naar bed. Voor veel kinderen is de Sinterklaastijd het meest indrukwekkend, ook omdat het een vrij lange periode behelst.

NIET VERGETEN!

SINTERKLAAS
Vaak viert de school Sinterklaas. De kinderen halen de Sint feestelijk de school binnen, krijgen kadootjes en zingen liedjes.

KERSTVIERING
De basisschool heeft vaak een kersttoneelstuk of gezamenlijke maaltijd, waarvoor een bijdrage van ouders verwacht wordt. De lestijden zijn ook vaak anders.

TAALTEST
Rond deze tijd wordt vaak een test gedaan in groep 2 om taal- en spraakontwikkeling te onderzoeken. Vraag de leerkracht ernaar tijdens een oudergesprek.

SPELLETJE

Van welke bloemen zijn er meer, paarse of gele?

Januari

week dag

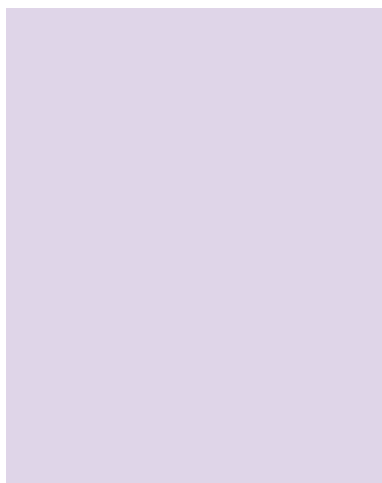
week	dag
	01 Nieuwjaarsdag
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31

VOORBEREIDEND REKENEN

Rond de kerst kan een 4-jarige getallen als 1, 2 en 6 aanwijzen en ochtend, middag en avond benoemen. In groep 2 kan uw kind tot 10 tellen, meer en minder ordenen, cijfers herkennen, de dagen van de week opzeggen en de jaargetijden. Hij kan uittellen dat als je 2 potloden hebt, en je wilt er 5, je er 3 bij moet pakken. Vijf = 5 = IIIII.

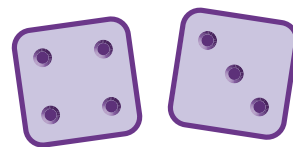

NIET VERGETEN!

SPELLETJE

Hoeveel heb ik gegooid?

Februari

week dag

	01	
	02	
	03	
	04	
	05	
	06	
	07	
	08	
	09	
	10	
	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	18	
	19	
	20	
	21	
	22	
	23	
	24	
	25	herdenking Februaristaking
	26	
	27	
	28	
	29	

LICHAMELIJKE BEWEGING & MOTORIEK

Uw kind leert in groep 1 op één voet staan, springen en begint met hinkelen. Schoenen aantrekken gaat goed, veters strikken nog niet. Hij vangt -per ongeluk- een bal met gestrekte armen. Een zesjarige kan klimmen, springen, fietsen zonder zijwieltjes, hinkelen, touwtje springen, jumpen en een koprol achterover. Hij kan een bal tussen zijn handen vangen, maar niet altijd. Zijn veters strikt hij zelf.

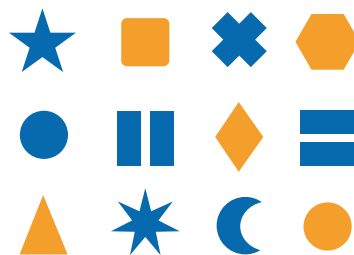

NIET VERGETEN!

Meestal oudergesprekken met leerresultaten, verslag of rapport

SPELLETJE

Welke plaatjes zijn gelijk?

Maart

week dag

week	dag	
	01	Complimentendag
	02	
	03	
	04	
	05	
	06	
	07	
	08	Vrouwendag
	09	
	10	
	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	18	Boomplantdag
	19	
	20	
	21	Start lente
	22	
	23	
	24	
	25	
	26	
	27	
	28	
	29	
	30	
	31	

TEKENEN & FIJNE MOTORIEK

Kinderen van 4 kunnen met krijt of vingerverf tekenen. Ze leren een cirkel tekenen. Ze gaan oefenen op poppetjes, te beginnen met een hoofd met voeten. Aan het eind van groep 1 kunnen ze kralen rijgen en met een potlood tekenen. Bij het tekenen kan een zesjarige vertellen wat hij gaat tekenen en de tekening lijkt er ook op. Hij houdt zijn pen goed vast.

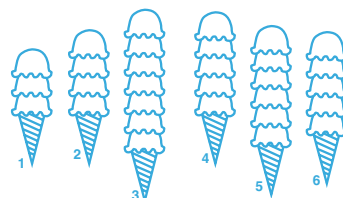

NIET VERGETEN!

Start zomertijd

SPELLETJE

Welke plaatjes zijn gelijk?

April

week dag

week	dag	
		01 Kikker in je bill
		02
		03
		04
		05
		06
		07
		08
		09
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30 Koninginnedag

ZELFSTANDIGHEID

Een vierjarige kan opdrachtjes zelfstandig uitvoeren: jas ophangen, voeten vegen. Soms zorgt de hele klas om beurten voor een vis of pop. Rond de kerst kan uw kind 10 minuten geconcentreerd werken. In groep 2 wordt de zelfstandigheid vergroot: uw kind moet zelf speelmaterialen pakken en opruimen, maakt afspraken (kom maar even laten zien als je klaar bent). Uw kind leert zelf oplossingen te verzinnen en keuzes te maken. In groep 2 kan een kind 20 minuten geconcentreerd werken, ruzies oplossen en zich aan de regels van een spelletje houden. Als iets niet lukt kan hij vragen stellen.

NIET VERGETEN!

Vaak organiseert de school een paasontbijt. Misschien moet u iets klaarmaken, of bord en bestek meegeven. Soms gaan de kinderen zelfs in pyjama naar school.

KLEURPLAAT

Mei

week dag

week	dag
	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31

Dag van de Arbeid

Dodenherdenking

Bevrijdingsdag

VOORBEREIDEND LEZEN

In groep 1 leert een kind over kleuren, vormen (rond, vierkant), boven en onder en groter en kleiner. In groep 2 leert uw kind een paar letters herkennen. Daarbij hoort hij klanken en kan hij een korte klank (bal) en een kort woord bij elkaar zoeken. Het is niet altijd het goede woord, want lezen kan hij nog niet. Zijn eigen naam herkent hij wel en hij kan deze al een beetje schrijven. Soms gaat het in spiegelbeeld. In groep 2 leren de kinderen rijmen (koe, boe). Een zesjarige kan beginklanken sorteren: tak, tas.

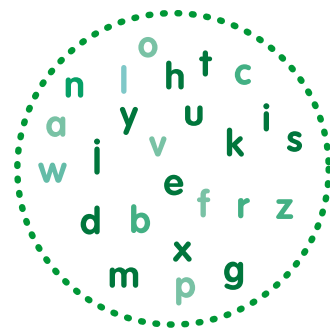

NIET VERGETEN!

2e zondag van mei is het moederdag. Uw kind knutselt op school een kadootje voor u. Vaak met een gedichtje erbij.

KLEURPLAAT

Welke letter uit het alfabet ontbreekt?

Juni

week dag

week	dag
	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30

Wereld Milieudag

SOCIALE ONTWIKKELING

Aan het begin van groep 1 speelt een kind vaak alleen, tussen de andere kinderen. Van enkele kinderen kan hij de namen onthouden. "Samen spelen, samen delen", speelgoed met elkaar delen, kan hij al een beetje. Aan het begin van groep 2 kan een kind samen spelen, kent hij de namen van alle kinderen en wil hij met ze spelen. Hij kan andere kinderen helpen.

NIET VERGETEN!

- Schoolreisje
- Laatste oudergesprekken
- Schoolgesprek met ouders van grote kleuters over overgaan naar groep 3
- Een rapport?

3e zondag in juni is het vaderdag. Uw kind knutselt op school een cadeautje voor u. Vaak met een gedichtje erbij.

SPELLETJE

Hoeveel sterren tel je?

Juli

week dag

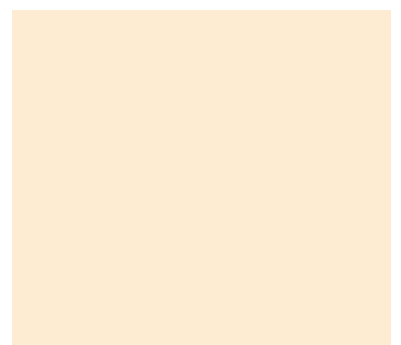
week	dag
	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31

NAAR GROEP 3?

De overgang van groep 2 naar groep 3 is voor de meeste kinderen weer een spannende stap. Met welke vriendjes en vriendinnetjes zullen ze samenblijven en van wie zullen ze afscheid moeten nemen? En wie wordt de nieuwe juf of meester? Op veel scholen mogen de kinderen als ze nog in groep 2 zitten, al een paar keer gaan wennen in hun nieuwe klas. Dit gebeurt tegen het einde van het schooljaar, wanneer de klassenindeling bekend is. Die indeling is voor de school een ingewikkelde puzzel. Er moet met van alles rekening worden gehouden, zoals een evenredige verdeling over de verschillende klassen, het aantal jongens en meisjes en het plaatsen van een kind met een vriendje. Ook zal er gekeken worden naar het aantal kinderen dat extra aandacht of zorg nodig heeft. U kunt als ouder een voorkeur voor een bepaalde klas aangeven. De school zal hier bij de indeling rekening mee houden, maar omdat er zoveel factoren meespelen, kan de school niet garanderen dat uw wens uitkomt.

NIET VERGETEN!

SPELLETJE

Wat past er niet bij?

trein vliegtuig fiets tent

Basisschool ABC

B

Basisschool

De basisschool bestaat uit 8 leeftijdsgroepen. In de groepen 1 en 2 zitten de kleuters. Vanaf groep 3 leren kinderen lezen, rekenen en meer. Na 8 jaar gaan de kinderen naar een school voor voortgezet onderwijs om verder te leren. Soms zitten leeftijden bij elkaar: groep 1 en 2 bijvoorbeeld, of groep 3, 4 en 5. De basisschool is ontstaan toen de lagere school en de kleuterschool samengingen. Veel basisscholen hebben ook een (samenwerking met een) voorschool. Kinderen kunnen dan vanaf 2,5 jaar naar school om voor betere schoolresultaten te zorgen. Het Ministerie van Onderwijs heeft kerndoelen gesteld, die de basisschool allemaal moet behandelen. Zo krijgen alle kinderen dezelfde basis van rekenen, taal, wereldoriëntatie, etc. De Onderwijsinspectie controleert of de basisschool het goed doet. Het schoolbestuur is de baas van de school. Meestal heeft de school een eigen directeur.

Brede School

'Met zijn allen voor het kind', dat is het uitgangspunt van de brede school. In de brede school werken zoveel mogelijk partijen die te maken hebben met opgroeiende kinderen samen. Dit zijn in ieder geval scholen, maar kunnen ook bijvoorbeeld peuterspeelzalen, bibliotheken of sportverenigingen zijn. Na de gewone lessen worden er dan andere activiteiten georganiseerd zoals sport, tekenen of dans en ouderactiviteiten zoals Nederlands leren. Deze activiteiten vallen meestal niet onder

de aansprakelijkheid van de school. Het doel van de brede scholen is om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten. Halverwege de jaren '90 werden de eerste brede scholen geopend. Het Ministerie van Onderwijs steunt de ontwikkeling en hoopt dat er nog veel meer komen.

Buitenschoolse opvang (BSO), Voor- en Naschoolse opvang (NSO)

Buitenschoolse opvang is opvang van kinderen in de leeftijd van de basisschool vóór en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv dagen van leraren en in de vakanties. De opvangorganisatie zorgt ervoor dat de kinderen veilig en op tijd op school komen, of dat ze van school opgehaald worden en naar de opvang worden gebracht. Buitenschoolse opvang is bedoeld voor kinderen tussen de vier en twaalf jaar. Omdat de BSO plaatsvindt in de vrije tijd van de kinderen kunnen ze er zelf kiezen wat ze willen doen. Er heerst een huiselijke sfeer. De kinderen kunnen er spelletjes doen, knutselen, met de begeleiders kletsen over wat ze op school hebben gedaan en ze drinken en eten er wat lekkers. In de vakanties worden er vaak speciale activiteiten georganiseerd.

Sinds schooljaar 2007-2008 zijn scholen verplicht om de aansluiting met de buitenschoolse opvang te organiseren als ouders daar om vragen. Scholen kunnen de opvang zelf organiseren of een samenwerking met een kinderopvangorganisatie aangaan. Gedurende het schooljaar moet de school kijken hoeveel plek er nodig is

Als uw kind naar de basisschool gaat, krijgt u met een heleboel nieuwe dingen te maken; ook als ouder. De school vindt die dingen allemaal heel gewoon. Dus voor leuke dingetjes, handige dingetjes en uitleg van begrippen heeft OCO voor u als nieuwe basisschoolouder een basisschool ABC gemaakt.

voor de leerlingen. U kunt dus bij de school informeren, maar u kunt ook kijken op www.kinderopvang-amsterdam.nl, waar de BSO's per stadsdeel staan vermeld. De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op de kwaliteit van de opvang. De GGD voert regelmatig inspecties uit. Het inspectierapport van een BSO kunt u bij de GGD of bij de opvangorganisatie opvragen. Een deel van de kosten voor de opvang kunt u terugvragen bij de belastingdienst, de kinderopvangtoeslag.

C

Contact met school

Vanaf het moment dat uw kind naar school gaat en daar veel uren doorbrengt, verschuift een deel van de opvoeding naar de school. Het opvoeden wordt een gezamenlijke taak. Het is dan ook belangrijk dat de manier waarop de school met kinderen omgaat en de sfeer die er heerst, past bij uw opvoedstijl. Waarschijnlijk heeft u daar bij de keuze van de school al naar gekeken. Een goede verstandhouding met de leerkracht en de leiding draagt eraan bij om ook gaandeweg op dezelfde lijn te blijven. Het is prettig om te samen met de leerkracht de ontwikkeling van uw kind te kunnen bespreken en te merken dat u bepaald (nieuw) gedrag gelijktijdig signaleert. Voldoende contact en openheid van beide kanten, zal de gezamenlijke – ingewikkelde! – opvoedtaak een stuk makkelijker maken.

Contactouders / Klassenouders

Op bijna alle scholen worden per klas klas- of contactouders ingezet. Zij vormen de schakel tussen ouders van kinderen uit de klas en de school. Vaak maken zij nieuwe ouders wegwijs binnen de school. U kunt de contactouder vragen stellen over de situatie binnen de klas van uw kind. De contactouder coördineert de ouderhulp binnen de klas. De contactouders kunnen de school informeren als er bij ouders klachten, wensen of opmerkingen rond een bepaald onderwerp zijn. U kunt zelf het bij de leerkracht aangeven als u contactouder wilt worden. Bij de deur van het lokaal kunt u meestal zien wie de contactouders zijn.

Dyslexie

Dyslexie is een leerstoornis. Alles wat met taal te maken heeft, lezen en schrijven, gaat veel moeilijker voor een kind met dyslexie. Ondanks de intelligentie van het kind. Op de kleuterleeftijd (groep 1 en 2) is dyslexie nog niet vast te stellen. Als het kind moeite heeft met taal, of er is dyslexie in de familie kunt u het wel extra in de gaten houden. Signalen zijn:

- Niet goed in taal
- Slecht versjes onthouden en niet goed kunnen rijmen
- Namen van kleuren verwarren, maar bv. potloden wel goed kunnen sorteren
- In een traag tempo dingen bij hun naam noemen, bv. niet meteen op de namen van fruit of groente kunnen komen
- Vergeten hoe klasgenoten heten maar wel alle kinderen kennen ('Dat is dat meisje met die bril')

Kinderen die hiermee moeite hebben, hoeven echter geen dyslexie te hebben. Niet iedereen leert op hetzelfde tempo.

Eten / pauzehap

Op basisscholen zijn twee pauzes. De eerste is 's ochtends, meestal om een uur of tien. Dan wordt er een 'pauzehapje' of tussendoortje gegeten en iets gedronken. Het drinken mag sap of melk zijn, het pauzehapje een stuk fruit, koek of boterham. Aan het begin van de middag is de lunchpauze. Sommige kinderen gaan dan naar huis, andere kinderen blijven over. De meeste scholen verzoeken ouders om de kinderen geen snoep en frisdrank mee te geven. Voor de lunch geeft u uw kind brood en drinken mee. Het is handig om de naam van uw kind op drinkbekers en broodtrommels te zetten.

Gedragsproblemen

Gedragsproblemen zijn voor het kind zelf en voor de omgeving heel vervelend. Wanneer de gedragsproblemen gevolg zijn van persoonlijke omstandigheden kan het kind gaan praten met de vertrouwenspersoon op school. Hier kunnen de ouders wel of niet bij aanwezig zijn. Bij de vertrouwenspersoon kan over de problemen worden gepraat zonder dat iemand daar verder weet van heeft. Gedragsproblemen kunnen ook te maken hebben met een stoornis, zoals ADHD. De remedial teacher op school kan hulp bieden bij het vaststellen van een stoornis en het vinden van een passende oplossing.

Intern begeleider

De intern begeleider ('IB-er') is een leerkracht die veel weet van leer- en gedragsproblemen. Hij begeleidt leerkrachten in het bijhouden en verwerken van leerresultaten van kinderen. Ook helpt de IB-er de leerkrachten in hun omgang met leerlingen die extra zorg nodig hebben. De IB-er werkt dus niet zelf met kinderen, maar organiseert de hulp binnen en buiten de school, kan hierin sturen en ziet erop toe dat dit goed verloopt. Als u zich zorgen maakt over de ontwikkeling van uw kind, kunt u dat met de leerkracht bespreken. De IB-er kan helpen met het uitzoeken van het probleem, extra lesmateriaal of hulp bij het leren.

Klachtenprocedure of klachtenregeling

Bij een goede communicatie in de school hoort duidelijkheid over de weg die bewandeld wordt als ouders een klacht hebben. Daarom heeft iedere school een klachtenprocedure of klachtenregeling. Deze staat in de schoolgids. Klachten kunnen bijvoorbeeld gaan over de begeleiding van een kind, de toepassing van strafmaatregelen, pesten, agressie of seksuele intimidatie. Als u een klacht heeft, is de eerste stap een gesprek met de leerkracht of de directie. U kunt zich ook melden bij een vertrouwenspersoon binnen de school. Als dit niet helpt, kunt u schriftelijk een klacht indienen bij het bevoegd gezag (schoolbestuur). U krijgt dan een bevestiging van ontvangst en er zal een officiële klachtenprocedure in werking worden gesteld. Het bevoegd gezag heeft een onafhankelijke klachtencommissie ingesteld die de klacht zal behandelen. Over de resultaten hiervan zult u op de hoogte worden gebracht. Een klachtenprocedure is vaak niet leuk: geef de school de kans om iets met uw opmerking te doen, voordat u een klachtenprocedure start.

Kwaliteit van onderwijs

Vroeger lag de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van onderwijs vooral bij de overheid en speelde de Onderwijsinspectie hierin een dwingende, controlerende rol. Sinds 2002 zijn scholen wettelijk zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun onderwijs. Dat betekent dat de taak van de Onderwijsinspectie ook is veranderd. Deze beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs nog wel, maar probeert scholen op eigen kracht de kwaliteit van het onderwijs te laten ontwikkelen. Dit doet de inspectie onder andere door scholen jaarlijks te bezoeken. Er wordt dan bijvoorbeeld gekeken of het onderwijs voldoende is afgestemd op de ontwikkeling van de kinderen, of er voldoende aandacht is voor creatieve en lichamelijke ontwikkeling, of de school veilig en schoon is en naar de begeleiding voor kinderen die extra zorg nodig hebben. Als de school het goed doet, krijgt deze 'basistoezicht'. Als de school een risico loopt, komt het onder 'aangepast toezicht'. Het onderzoek wordt afgesloten met een rapport, dat u kunt nalezen op de website van de Onderwijsinspectie (www.onderwijsinspectie.nl).

L Langer kleuteren

Vroeger was er de zogenaamde 1 oktobergrens; kinderen die na oktober vier jaar werden, kwamen in groep 1 en in het nieuwe jaar automatisch weer in groep 1. Gevolg was dat 'herfstkinderen' bijna drie jaar in de kleuterklas zaten, ongeacht hun cognitieve of sociaal-emotionele ontwikkeling. De wettelijke 1 oktobergrens is al jaren geleden afgeschaft; scholen mogen nu zelf bepalen of een kind 'langer kleutert' of al eerder naar groep 3 kan overstappen. Die beslissing wordt gemaakt op basis van de ontwikkeling van het kind. Er wordt onder andere bekeken of het kind de aangeboden lesstof goed beheerst en of het goed uit de voeten kan met oudere kinderen. Steeds meer scholen werken met voortgangstoetsen voor kleuters, wat de beslissing om een kind al dan niet te laten doorstromen kan vergemakkelijken.

Als u ouder van een 'herfstkind' bent, zal het prettig zijn er met de leerkracht over te praten. Bespreekt u het in een tien minutengesprek.

Leerlingvolgsysteem

Een leerling moet op school steeds nieuwe dingen leren. Om de vorderingen van kinderen bij te houden, wordt op veel scholen gebruik gemaakt van een leerlingvolgsysteem (LVS). In een leerlingvolgsysteem wordt bijgehouden hoe uw kind zich in de hele basisschooltijd ontwikkelt: of het voldoende nieuwe dingen leert en ook sociaal voldoende vorderingen maakt. Maar ook over het concentratievermogen van een kind of zijn omgang met het gezag van de leerkracht. Een leerlingvolgsysteem kan verschillende vormen hebben. Het kan door middel van een speciale serie toetsen die door de kinderen wordt gemaakt, of door rapportages die de leerkracht opstelt.

De school kan zelf kiezen welke methode wordt toegepast. Het doel van het leerlingvolgsysteem is om achterstanden en leerproblemen tijdig op te sporen, waardoor er sneller kan worden ingegrepen. Ouders mogen de gegevens van hun kind in het leerlingvolgsysteem inzien; u moet er wel om vragen.

Leerplicht

Leerplicht is ingesteld om kinderen de kans te geven te leren voor later. Zodra een kind vijf jaar is geworden, is het leerplichtig. Dat wil zeggen: vanaf de eerste schooldag van de maand die volgt op de maand waarin het kind vijf jaar is geworden moet een kind naar school. Op de ouders rust de verplichting ervoor te zorgen dat hun kind elke dag naar school gaat. Een volledige schoolweek kan voor een vijfjarige kleuter nog erg vermoeiend zijn. U kunt dan gebruik maken van een speciale regeling. Die houdt in dat het kind ten hoogste vijf uur per week thuis mag blijven. Dit moet wel even overlegd worden met de leerkracht. Eventueel kunt u zelfs toestemming vragen uw kind tien uur per week thuis te houden. Deze regeling houdt op zodra uw kind zes jaar wordt.

Leerstoornis

Een leerstoornis is een handicap die het leren bemoeilijkt. Het is iets anders dan een leerprobleem, waarbij kinderen prima kunnen leren alleen extra aanmoediging of wat meer tijd nodig hebben. Bij een leerstoornis blijft leren hoe dan ook lastig. Meestal heeft dit te maken met een afwijking aan een bepaalde vaardigheid – zoals lezen of rekenen – terwijl het kind verder prima functioneert. De bekendste voorbeelden van leerstoornissen zijn dyslexie (leesstoornis), dyscalculie (rekenstoornis) en niet-verbale stoornissen. Deze zijn niet

te genezen, dus is het belangrijk dat een kind ermee om leert gaan. De school kan hierbij helpen.

Lesuitval/vrije tussendagen

Als een leerkracht ziek is, probeert de school in de eerste instantie een invaller voor de klas te vinden. Soms is er binnen de school geen invaller beschikbaar. Dan kunnen kinderen over andere klassen worden verdeeld.

Naast de vakanties mogen scholen zelf een aantal dagen per jaar vrij roosteren voor bijvoorbeeld scholingsbijeenkomsten of overleg. Daarnaast geven scholen, als gevolg van de ADV-regeling (arbeidsduurverkortung) voor de leerkrachten een aantal dagen of dagdelen vrij. De vakanties en extra vrije dagen worden altijd voor de aanvang van het nieuwe schooljaar vastgesteld door het schoolbestuur. Ze staan ook vermeld in het activiteitenplan van de school. De Onderwijsinspectie moet het activiteitenplan goedkeuren.

Het is handig om alle vrije schooldagen meteen in uw agenda te zetten, zodat u tijdig opvang voor uw kind kunt regelen of zelf vrij kunt nemen.

Luizen

Luizen kunnen niet springen of vliegen; ze lopen en kunnen daarbij een snelheid halen van 30 centimeter per minuut. Hoofdluis verspreidt zich door van het ene naar het andere hoofd te lopen, of via jassen, sjaals of mutsen. Op de meeste scholen zijn luizencapes verkrijgbaar, om over de jassen te hangen. Op sommige scholen zijn ze zelfs verplicht. Hoofdluis voelt zich het prettigst op een schoon hoofd; het heeft dan ook niets met gebrek aan hygiëne te maken. Een handige tip tegen luizen: gel in het haar. Een kind met lopende luizen moet direct thuis behandeld worden. Kinderen met neten hoeven niet meteen naar huis, maar moeten dezelfde dag worden behandeld. Op veel scholen zijn 'luizenouders' die alle kinderen controleren. Toch is het verstandig om uw kind ook zelf iedere week te kammen. Denk er ook aan tijdens de vakanties. De beste methode om van de luizen af te komen, is kammen met speciale luizen- en netenkammen. Er bestaan ook shampoos, maar de beestjes kunnen daar resistent voor zijn en bovendien is het vaak gemeen spul. Dus: kammen, kammen, kammen.

M

Medezeggenschapsraad / GMR

U kunt als ouder meedenken en meebeslissen over de gang van zaken op school en het onderwijs. Hiervoor is er een speciaal orgaan, de Medezeggenschapsraad (MR). Elke school moet volgens de wet een MR hebben. In de MR zitten ouders en personeel van de school. Alle plannen die de school maakt, moeten aan de MR worden voorgelegd voor advies. Bij sommige onderwerpen moet de MR eerst instemmen, voordat het plan uitgevoerd kan worden. De MR mag ook ongevraagd zijn mening aan het schoolbestuur geven. De leden van de MR worden door middel van verkiezingen gekozen. Als u in de raad wilt, kunt u zich verkiesbaar stellen.

Als de school onder een schoolbestuur valt dat meerdere scholen bestuurt, is er een GMR (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad). De GMR adviseert het schoolbestuur over het beleid voor alle scholen.

N

Nieuwe school?

In Amsterdam wisselt 80% van de kinderen van basisschool, bijvoorbeeld vanwege verhuizen. Schoolprogramma's zijn nooit precies gelijk. Om te weten hoe uw kind ervoor staat, zal de nieuwe school met de vorige overleggen. Ook stuurt de oude school het onderwijskundig rapport van uw kind op. Daarin staat of uw kind eerder is blijven zitten, hoe het de vakken beheerst (taal, rekenen, wereldoriëntatie, etc), of er problemen zijn geweest en welke hulp uw kind heeft gekregen. Er wordt een typering van de leerling gegeven en soms wordt er ook informatie over de thuissituatie gegeven. De bedoeling is dat de nieuwe school uw kind zo beter kan begeleiden, waardoor de overgang beter zal gaan. De documenten die uw oude school opstuurt, kunt u eerst inzien. Ook kunt u bezwaar maken tegen bepaalde informatie, of er zelf informatie aan toevoegen.

O

Ouderavond

Een aantal keer per jaar worden er algemene ouderavonden georganiseerd. Dan komen leerkrachten en ouders van de school bijeen en wordt er voorlichting ge-

geven. Meestal gaat het over een bepaald thema rond onderwijs en opvoeding dat in de belangstelling staat. Het kan ook gaan over toekomstplannen van de school zoals andere schooltijden of een verbouwing. Naast de algemene ouderavonden zijn er ook klassenavonden. Daarbij komen de ouders van een klas samen en vertelt de leerkracht over het wel en wee van de klas. Vaak gebeurt dit aan het begin van het schooljaar, zodat nieuwe ouders kennis kunnen maken met de leerkracht, de contactouder en de andere ouders.

Ouderovereenkomst / ouderbijdrage

Scholen mogen ouders vragen aan bepaalde activiteiten mee te betalen: de zogenaamde ouderbijdrage. Hiervan worden extra activiteiten bekostigd, zoals het Sinterklaasfeest, schooltuinen of uitstapjes. De hoogte van het bedrag varieert per school. Sommige scholen vragen een bedrag per jaar, andere vragen per keer geld voor een bepaalde activiteit, of beide mogelijkheden worden gecombineerd. Het is belangrijk om te weten dat de ouderbijdrage vrijwillig is. De school mag uw kind niet weigeren of van school sturen als u de bijdrage niet of slechts gedeeltelijk wilt of kan betalen. Wel kan de school uw kind uitsluiten van deelname aan activiteiten waarvoor u niet heeft betaald. De school moet in die uren dan voor vervangend onderwijs zorgen. Indien u een 'overeenkomst ouderbijdrage' heeft gesloten met de school, moet u de ouderbijdrage wel betalen. De school moet altijd duidelijk maken wat er met het geld van de ouderbijdrage gebeurt.

Ouderraad

De ouderraad regelt de participatie van ouders op de school. In de ouderraad zit-

ten alleen ouders, die door ouders worden gekozen. De ouderraad helpt bij zaken die niet direct met het onderwijs te maken hebben, zoals de sportdag of feesten. Aangezien het bijna altijd om activiteiten gaat die uit de vrijwillige ouderbijdrage betaald moeten worden, beheert de ouderraad deze pot namens de MR. De ouderraad werkt ook nauw samen met de MR.

Overblijven / Tussenschoolse opvang (TSO)

Als u uw kind laat overblijven, wilt u natuurlijk dat het in goede handen is en met plezier overblijft. Kinderen moeten de tijd hebben om te ontspannen en gelegenheid krijgen zich weer op te laden voor de middag. Hoe de overblijf georganiseerd is, verschilt per school. Het schoolbestuur is hier verantwoordelijk voor. Het kan met vrijwillige overblijfouders worden geregeld, maar dit kost veel organisatie tijd. Zeker voor grotere scholen kan dit lastig zijn. Daarom wordt er vaak samengewerkt met stichtingen die de overblijf organiseren en overblijfkrachten inzetten. In Amsterdam zijn verschillende stichtingen die deze dienst verlenen. Het bedrag dat ouders betalen voor de overblijf, is afhankelijk van het aantal dagen dat hun kind per week overblijft. Op iedere school is een overblijfcoördinator bij wie u terecht kunt met vragen en opmerkingen over de overblijf.

P

Pesten

Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten? Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn kinderen gelijk aan elkaar, is er geen machtsverhouding. De ene keer plaagt de een, de andere keer plaagt de ander. Plagen levert geen blijvende emotionele of lichamelijke schade op. Van pesten is sprake wanneer een kind herhaaldelijk het mikpunt is van pesterijen en langdurig blootstaat aan doelgericht, negatief gedrag van een of meer kinderen. De pestkop wil pijn doen of kwetsen. Het gepeste kind zal zich eenzaam, verdrietig, onzeker en bang gaan voelen. Bijna alle scholen hebben een pestprotocol om pesten zoveel mogelijk tegen te gaan. Als ouder kunt u hiernaar vragen. Als uw kind gepest wordt is het goed om hier met de leerkracht of leiding over te praten, zodat u uw kind hierin zo

goed mogelijk kunt steunen. Praat met uw kind over wat er gebeurt. Benoem gevaarlijke pestmomenten en maak afspraken met school dat een leerkracht dan extra op uw kind kan letten. Laat dat ook aan uw kind weten. Ook als uw kind zelf pest, is het goed om er met de school over te praten.

Privacy

Nederlanders houden graag de gordijnen open, maar de vraag is hoe ver dat moet gaan. Door het gebruik van internet is dit de laatste jaren een veelbesproken onderwerp - ook op scholen. In het enthousiasme om een aantrekkelijke website van de school te maken, worden er bijvoorbeeld foto's van leerlingen geplaatst van sinterklaas- of kerstvieringen of schoolreisjes. Soms met namen, leeftijden en telefoonnummers. Er zijn ook basisscholen die digitale dossiers van leerlingen maken, met als doel de overdracht aan middelbare scholen te vergemakkelijken. Een handig systeem, maar het kan gegevens openbaar maken die u als ouder liever privé houdt. In zo'n dossier zullen gegevens over het gedrag en de leervorderingen van uw kind, maar ook de gezinssituatie kan erin beschreven zijn. Als ouder heeft u het recht om aan te geven hoever u vindt dat dit mag gaan. De Wet Bescherming Persoonsgegevens stelt regels aan het verzamelen van persoonsgegevens, ook binnen het onderwijs. Een van de regels is, dat ouders op de hoogte moeten worden gebracht van wat scholen doen. Iedere basisschool is dus wettelijk verplicht om ouders te vertellen welke gegevens worden verzameld en verspreid en waarom. U kunt hier dus gerust vragen over stellen aan de school en aangeven wat u wel en niet aanvaardbaar vindt.

Probleem bespreken

Ouders vinden het vaak moeilijk om een probleem op school te bespreken en hopen dat er vanzelf een oplossing komt. Om escalatie te voorkomen is het beter om een probleem in een vroeg stadium te bespreken. De volgende stappen kunnen daarbij worden gezet:

- Spreek de juiste persoon aan, het personeelslid dat het meest direct betrokken is. In de meeste gevallen is dit de leerkracht.
- Wacht niet te lang met het melden van het probleem. Leerkrachten zijn namelijk afhankelijk van de signalen die zij van ouders ontvangen. Wanneer een leerkracht op de hoogte is, kan hij/zij nadenken over een oplossing.

- Maak een afspraak om het probleem wat uitgebreider te bespreken.
- Geef duidelijk aan wat het probleem is. Beperk u tot hoofdzaken, vermijd details.
- Voorkom machtsongelijkheid. De leraar met wie u praat is een deskundige op onderwijsgebied. U bent deskundige op het gebied van het opvoeden van uw kinderen. Het is goed als u beiden elkaars deskundigheid erkent.
- Bedenk mogelijke oplossingen. Let er daarbij wel op dat u niet op de stoel van de leerkracht gaat zitten door te vertellen hoe hij/zij te werk moet gaan.
- Maak, als u er samen niet uitkomt, gebruik van een onafhankelijk persoon. Soms kunnen de emoties tijdens het gesprek hoog oplopen. Dan kan het verstandig zijn om samen af te spreken een neutraal, onafhankelijk persoon aanwezig te laten zijn bij uw gesprek.
- Hou bij wat is afgesproken. Een kort verslag van elk gesprek dat door beide partijen voor gezien getekend wordt, is wel zo handig. Er kunnen dan geen misverstanden ontstaan over wat is besloten.

R Rapport / verslag

Twee of drie keer per jaar krijgt uw kind een rapport of verslag mee naar huis. Sommige scholen beginnen met het geven van een rapport in groep 3. In het rapport van een kleuter staan meestal geen cijfers of voldoende, maar in woorden de voortgang van een kind. Bijvoorbeeld over taal, motorische ontwikkeling (schrijven en gymmen), concentratie, zelfstandigheid, gedrag in de kring, luisteren, vertellen, duidelijk spreken, emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, voorbereidend lezen, cijfers 1 t/m 10, groter / kleiner, even / groot. Bij alle onderwerpen is kort geschreven hoe uw kind het doet. Het verslag zal geen volledig beeld van de ontwikkeling van uw kind geven, maar dient als leidraad voor een gesprek met de leerkracht. Tijdens dit 10-minutengesprek zal de leerkracht het verslag toelichten en u meer vertellen over zijn of haar visie op uw kind. Natuurlijk kunt u tijdens dit gesprek zelf ook vragen stellen.

Remedial teacher

Iedere school heeft een of meerdere remedial teachers. Meestal zijn dit leerkrachten van de school. De remedial teacher helpt

kinderen die leerstoornissen of gedragsproblemen hebben en daardoor lager of hoger presteren dan andere kinderen. De remedial teacher geeft zulke kinderen extra lessen, zorg en aandacht en kan ouders informeren en adviseren over de problemen van hun kind.

Rugzakje

Ouders van kinderen met een handicap of ernstige leerproblemen kunnen er tegenwoordig voor kiezen om hun kind naar een gewone basisschool te laten gaan in plaats van een school voor speciaal onderwijs. Ouders kunnen extra geld aanvragen voor de begeleiding en/of middelen die hun kind nodig heeft op school. Dat geld noemen men 'het rugzakje'. Het geld wordt niet aan de ouders, maar aan de school gegeven. Het ligt voor de hand dat scholen goed nadenken welke kinderen zij wel en welke kinderen zij niet gericht kunnen opvangen. Hiervoor moet iedere school een 'Zorgprofiel' maken. Daarin staat aangegeven welke problematiek de school denkt aan te kunnen en voor welke situaties (nog) geen zorg kan worden geboden. Dit Zorgprofiel kunt u bij de school inzien. Als u informatie over het rugzakje wilt of het rugzakje aan wilt vragen, kunt u zich richten tot het Regionaal Expertisecentrum (REC). Deze organisatie beslist over toekenning van rugzakjes. Er zit wel veel papierwerk aan vast, maar ook hierbij kunt u hulp krijgen. www.recbovenamstel.nl

S

Schone school

De basisschool ontvangt van de rijksoverheid een vergoeding voor gebouwen. De vergoeding voor het schoonhouden van de school maakt deel uit van dit bedrag. Het schoolbestuur bepaalt zelf hoe zij het schoonmaakgeld wil besteden. Uw kind heeft recht op een schone school.

Schoolarts

Alle kinderen krijgen op 5-jarige en op 10-jarige leeftijd een uitnodiging van de GGD afdeling Jeugdgezondheidszorg voor een gezondheidsonderzoek. Dit onderzoek is er om aandoeningen op te sporen die voor ouders (nog) niet merkbaar zijn, zoals een lui oog, een minder goed gehoor of motorische achterstand. De GGD zal u vragen een vragenlijst in te vullen. Tijdens het onderzoek is er ook de gelegenheid om zelf vragen te stellen over uw kind. Dit kan gaan over dagelijkse dingen zoals eten, slapen of bedplassen, maar ook over de manier waarop uw kind zich gedraagt.

Schoolbegeleidingsdienst

Soms heeft een kind op school wat extra steun nodig. Dit kan de school met eigen medewerkers doen, maar in sommige gevallen wordt een externe organisatie ingezet, het ABC. Dit is een expertisecentrum voor het onderwijs in en rond Amsterdam. Gespecialiseerde deskundigen (pedagogen, psychologen en schoolmaatschappelijk werkers) gaan met leerlingen aan het werk. Zij beschikken over speciale programma's waarmee ze bijvoorbeeld dyslectische kinderen kunnen helpen of aan gedragsproblemen kunnen werken. Een school kan het ABC ook inzetten om leerkrachten en interne begeleiders te trainen of voor de onderwijskundige begeleiding van langdurig zieke kinderen. Voor meer informatie kunt u kijken op de website van de Amsterdamse schoolbegeleidingsdienst (www.hetabc.nl).

Schoolbestuur en directie

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor alles wat er op school gebeurt en maakt de toekomstplannen. Zo houdt het bestuur zich bezig met het personeelsbeleid, het toelatingsbeleid en de inhoudelijke kant van het onderwijs. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor de financiële zaken. Alle beslissingen worden overlegd met de

directie en de medezeggenschapsraad (MR). Tegenwoordig is het schoolbestuur minder afhankelijk van allerlei regels uit Den Haag en heeft het als taak zelf de verantwoordelijkheid om ouders en leerlingen steeds goed op de hoogte te houden (zogenoemde horizontale verantwoording). Vaak heeft een schoolbestuur meerdere scholen. De dagelijkse leiding van de school ligt in handen van de directeur. Vaak is er ook een adjunct-directeur.

Schoolgids en schoolplan

De meeste informatie over de school is te vinden in de schoolgids; de praktische regels van de school, de organisatie van de school, de visie op onderwijs, de rol van ouders en nog veel meer. Ieder jaar - soms eens per 4 jaar - verschijnt er een nieuwe schoolgids. De Onderwijsinspectie ziet erop toe dat scholen schoolgidsen uitbrengen en dat alle informatie erin opgenomen is. De meeste vragen die u heeft, zullen in de gids beantwoord worden.

De doelen die de school voor de langere termijn heeft, staan in het zogenaamde schoolplan. Iedere school stelt een keer per vier jaar zo'n plan op, waarin aangegeven is wat de school voor de komende vier jaar van plan is. Dit kan gaan over zaken als huisvesting, verbouwingen of nieuwe lesmethodes die worden ingevoerd. U mag het schoolplan inzien en kunt het gewoon opvragen bij de directie van de school.

Schoolkosten

Onderwijs wordt in Nederland door de overheid betaald uit belastinggelden. Een leerling in het basisonderwijs kost de overheid ongeveer vierduizend euro per jaar. Het aantal leerlingen dat de school bezoekt, is bepalend voor de hoogte van het bedrag dat de scholen voor het onderwijs ontvangen. Wel wordt rekening gehouden met de achtergrond van leerlingen en oud-

ers. Een school met veel leerlingen waarvan de ouders laag opgeleid zijn ontvangt bijvoorbeeld meer middelen voor het onderwijs. Daarom wordt bij de inschrijving gevraagd naar de opleiding van de ouders. In verband met de overheidsgelden zal bij de inschrijving op school worden gevraagd naar het BurgerServiceNummer (BSN) van uw kind. Schoolgaande kinderen kosten ouders ook geld. De gemeente geeft daarom vergoedingen aan ouders van kinderen uit minimaalshoudens. Dit heet de Scholierenvergoeding. De regeling is voor leerlingen in het basis- en het voortgezet onderwijs. De vergoeding kan gebruikt worden voor schoolkosten en kosten voor sportieve- en culturele activiteiten.

Schoolregels

Op welke momenten mag u als ouder in de klas, wat te doen als uw kind ziek wordt, hoe wordt er omgegaan met hygiëne en waar mag u uw auto parkeren in de buurt van het schoolgebouw? Al dit soort vragen worden beantwoord in de schoolregels. Iedere school heeft eigen, specifieke regels die in de schoolgids vermeld staan.

Schoolreisje

Groep 1 en 2 gaan een dag op schoolreis. Meestal gaan de kinderen met een grote bus naar een locatie binnen Nederland, zoals een dierenpark of een grote speeltuin. Voor de begeleiding van de groepen kinderen worden naast leerkrachten ook ouders ingezet. De school mag zelf bepalen hoeveel ouders er mee gaan. Veel ouders vinden het leuk om de schoolreis mee te maken, vaak willen er zelfs meer ouders mee dan er mee kunnen. Meestal geldt bij het aanmelden: wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Wees daarom alert op het moment dat u zich kunt aanmelden als begeleider van deze feestelijke dag.

Speelhoeken

Kleuters worden vooral spelenderwijs aan het leren gezet. In kleuterklassen zijn daarom speelhoeken ingericht. Dit kan van alles zijn, bijvoorbeeld een winkeltje, een bouwhoek met lego en blokken of een luisterhoek waar ze naar muziek of verhaaltjes kunnen luisteren. Naarmate de kleuters groter worden en langzaam ook op serieuze wijze kunnen worden benaderd, zal de leerkracht erop toezien dat het gebruik van de speelhoeken steeds meer wordt gedoseerd.

T

Tienminutengesprek

Het 10-minutengesprek is een moment waarop u kort maar krachtig kunt praten met de leerkracht. De meeste scholen hebben twee of drie keer per jaar een week waarin leerkrachten afspraken maken met ouders voor een kort gesprek. Dat gesprek is bedoeld om de vinger aan de pols te houden. Ouders en leerkrachten kunnen elkaar vragen stellen en ervaringen uitwisselen. Lang niet altijd is er een probleem dat besproken moet worden. Maar als er wél een probleem is, dan zijn tien minuten meestal niet voldoende. In dat geval maakt u een afspraak voor een langer gesprek. Als er geen specifieke problemen zijn, dan vraagt u bijvoorbeeld hoe het kind zich gedraagt in de klas en hoe de leerkracht daar tegenaan kijkt. Of u vraagt met welke kinderen uw kind veel omgaat, wanneer het echt in zijn element is en wat zijn of haar favoriete vakken zijn. Geeft u ook aan hoe uw kind thuis is: dat is voor de leerkracht interessant.

Toetsen

Bij kleuters worden toetsen vaak op een speelse wijze gedaan, waardoor de kinderen niet merken dat ze worden getoetst. Sommige scholen nemen geen toetsen af, maar nemen de werkjes en opdrachten van het kind op in een verslag. Vaak wordt in groep 2 een toets afgenomen, waarbij gekeken wordt naar kleuren herkennen, links en rechts, woordherkenning (welk woord is langer: reus of kabouter). Kleuertoetsen gaan over ordenen, ruimte (voor en achter) en tijd (vanmorgen en gisteren), taal (luisteren en spreken), klank en rijm. In de observatielijsten van de leerkracht staat meestal meer over de persoonlijkheidsontwikkeling, het sociaal-emotionele

gedrag, de motorische ontwikkeling en het spelwerkgedrag van uw kind. De leerkracht kan zo de ontwikkeling van uw kind volgen en vergelijken met die van leeftijdsgenootjes. Vraag de leerkracht naar de toets. Er zit vaak meer achter dan u denkt.

Verjaardag/Trakteren

Je verjaardag vieren op school is voor kinderen een spannende belevenis. Scholen doen er graag aan mee om er iets moois van te maken. De kinderen mogen in de klas trakteren en vaak ook nog de andere klassen rond om door andere leerkrachten gefeliciteerd te worden. Meestal hebben de scholen liever geen of niet teveel snoep: de versiering is vaak toch belangrijker. Zorg voor genoeg traktaties: vraag de leerkracht hoeveel kinderen er in de groep zitten. Zeker in de kleutergroepen komen er steeds kinderen bij. Als uw kind bepaalde dingen niet mag eten en/of drinken, is het verstandig om de leerkracht hiervan op de hoogte te brengen, zodat die er bij verjaardagen en andere feestvieringen waarbij gegeten en gedronken wordt, rekening mee kan houden.

Vertrouwenspersoon

Een vertrouwenspersoon is iemand die ouders ondersteunt bij klachten. Of uw school een vertrouwenspersoon heeft, staat in de schoolgids. De vertrouwenspersoon zal de ouders adviseren hoe ze met hun klacht om moeten gaan of hoe ze met de persoon moeten omgaan die de oorzaak is van de klacht. De vertrouwenspersoon kan ook bemiddelen. Soms blijkt het nodig om een onderzoek in te stellen. De vertrouwenspersoon kan rechtstreeks contact opnemen met de schoolleiding, het schoolbestuur en de onderwijsinspectie.

Verzuim

Ieder kind wordt af en toe ziek of moet bijvoorbeeld naar de tandarts. Wanneer ouders dit op school melden, is dit geoorloofd verzuim. Wanneer een kind wegblijft zonder dat de ouders het aan de school doorgeven, zal de school contact met de ouders opnemen. Ongeoorloofd verzuim is verzuim waardoor de school geen toestemming is gegeven. Ongeoorloofd verzuim kan door de school aan de leerplichtambtenaar gemeld. Ouders kunnen een boete krijgen bij ongeoorloofd verzuim. Ouders kunnen bij de school extra verlof aanvragen. Extra verlof is bedoeld voor dringende situaties. Dat kunnen leuke dingen zijn, zoals een bruiloft, maar ook nare zaken zoals een begrafenis. Het verlof is niet bedoeld voor vakantie of een dagje uit. Voor extra vakantiedagen wordt alleen toestemming verleend op basis van een werkgeversverklaring waarin staat dat een van de ouders écht niet tijdens de schoolvakantie weg kan. De school mag hierover zelf beslissen als het om een periode van maximaal twee weken gaat. De leerplichtambtenaar beslist over langer verlof. In Amsterdam heeft ieder stadsdeel een eigen leerplichtambtenaar.

colofon

De OCO kalender is een uitgave van:

OCO

Onderwijs Consumenten Organisatie

Postbus 15087

1001 MB Amsterdam

onderwijsconsument.nl

info@onderwijsconsument.nl

tel 020 330 63 20

Tekst Babette Rijsenbrij, Eva Posthuma de Boer

Vormgeving K&F grafisch ontwerpers

Drukwerk Nuance BV

Met dank aan Safiya, Izaura, Carmen,
Tatum, Milan, Yannick, Sarah, Floortje en de
kinderen van Elske's Kast

Bronvermelding

Bij het samenstellen van de teksten is gebruik gemaakt van de onderwijsgids primair onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, de teksten over de kernprocedure van de gemeente Amsterdam in de keuzegids voortgezet onderwijs en de beschrijving van de vakken en ontwikkeling in *Mijn kind in groep...*, een zeer informatieve reeks boeken voor ouders over de basisschool van A. Bol e.a., Uitgeverij Thieme-Meulenhoff. Fouten in de opgenomen tekst zijn alleen ons aan te rekenen.

Wilt u meer weten?

Kijk dan op onderwijsconsument.nl

© OCO Amsterdam

Tweede druk, 2009

